

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 45. Zettortdeenâ 7tâ Novembera 1835.

✓ Brihnischfigs ugguns grehks.

17tâ Zuhli 1791mâ gaddâ, kahdâ fahdschâ pee Rein-uppes weenâ wezzâ ehkâ, aisslehgtâ istabâ, peepeschi ugguns zehlehs paschâ pufsdeenâs laikâ un neweens ne sinnoja, kahdâ wihsê tas notikke. Tanni istabâ nekahds zilweks ne dsihwoja, un zits arri tur eekschâ ne gahje, ka ween ta meita, kas mahju buhschanu apkohpe. Wet kad tanni ehkâ dauds linni bija sakrauti, tad fchi meita to ehku weenumehr aisslehgtu turreja, un nekad ar deggofschu fwezzi eekschâ ne gahje. Zebfchu fchi to ehku no uggunim tif lohti fargaja, tad tomehr linnu grihsti, kas to deenu papreeksch us galdu turvu pee lohga bij sakrauti, ap pufsdeenâs gaischâs leesmâs degtin degge.

Par laimi meitina no fawas istabas eeprettim leesmas pirmâ fahumâ eeraudsija, brehze pehz paliga un aissfrehje tulih ar attlehgham pee ehkas, un lautini, kas pee glahbschanas bij affrehjuschi, isnahfuschas leesmas ahtri dsehse un ehka tappe isglahbta. Kad nu ugguns bija dsehstis un bailes pahrgahjuschas, tad iffatrs waizaja: kâ ugguns zehlehs? Neweens ne warreja isbrihnotees, no kam ugguns bij zehlees; jo ehka bija aisslehgtâ un neweens tur ar fwezzi bija eekschâ gahjis. Gallâ gudrs dabbas ismannitajs, Wihn-dahrs wahrâ, atradde zaur ko ugguns bij zehlees, prohti: faules starri tappe no teem appa-teem lohga glahsu galbineem, kas prett pufsdeenâs stahweja, uskerti un tiffko schee us teem faulê iskaltuscheem tanni glahsu galbina degdamâ weetâ nolifteem linnu grihsteem kritte, linni eefahke degt.

Kad tas nu zitteem lautineem ne bija pa prah-tam spreests, un schee kohpâ farunnajahs, ka tas ne mas ne warroht buht, ka faules starreem tif dauds spehka zaur lohgu linnus eededsinah, tad winsch teem wehl jo skaidraki to lectu tâ es-sam, parahdija. Winsch wissu lauschu preef-

schâ, kad faule lohti karsta zaur lohgu degge, daudsreisam tanni weetâ, fur appala glahse loh-gâ bija, itt fausus linnus nolikke, un iffatru reisi, kad to darrija, linni gaischâs leesmâs fahke degt.

Wet, lai zittâ reise nelaima atkal ne usbruktu, tappe appala glahse no lohga isnemta un tanni weetâ zitta eelifta, un luhf schè, linni wairs ne degge, kad tohs tanni paschâ weetâ nolikke, fur preekschlaif' linni no leesmahm tappe fagrahbti — un tas ne bija ne kahds brihnum, jo appala glahse ne bija wairs lohgâ. —

R — 3.

Labs padohms preeksch dahrsneekem.

Za grihbi niknu sahli isdeldeht, kas dahrsôs, wissuwairak pufku-dahrsôs, eschâs un gangôs pahrllecku wairojahs, tad nemm' muzzu uhdeni, lei' to katlâ, un kad tas fahf wahritees, peeberr' 10 mahzinas falkes, un 1 mahzinu febru. Maifi to tamehr, kamehr wiss iskuffis, un kad nu uhdens atkal buhs atdsiffis, tad apleij' ar to gangus un eschu starpas, un ne kahda sahle tur wairs ne augs.

Zitti mahza ir tâ niknu sahli isdeldeht, kad ar itt wahroschu uhdeni tahs weetas laista, fur ta pahrllecku aug.

* * *
Kas grihb kohkus, wisswairak bumbehes, fesbehres un ahbotu-kohkus katrâ laikâ, woi paffarâ woi ruddeni, woi paschâ waffaras-wid-dû dehstih, tas lai nemm tohs jaunus kohzinus, ja teem tif wesselas faknes irr, (kaut ir weena weeniga), lai to noskallo papreeksch uhdeni, un tad lai apfimm fakni lihds tai weetai, lihds kurrenes ta tohp semmè rakta, ar wezzahm willana luppatahm, woi ar wezzahm sekkem, woi ar ahdu-gabbalineem, un lai to apseen ar rupjeem deegeem pareschi un ne wissai stipri. Tâ tas

Fohzinsch tohy eedehstih's, kà peenahkàh's, labbi
apleets, un vee stipra meeta ar mihssteem luhzi-
neem peeseets, lai wehtra to ne nolausch. —
Schi jauna pamahzifchana irr no Widssemes
gàdda-grahmata's 1835.

Wehl zitta wihsse, fohkus fatrà laifà dehstih't,
tur tohy mahzita. Ja gribbi dehstih't jaunus
fohkus, tad isrohzi papreetsch dsilku dohbi, un
eeleij' tur 4 woi 5 spànnus uhdeni, berr' tad
fnalku, treknu semmi wirsù, maifi to ar schkip-
peli, kamehr kà beesa putra paleek, stahdi tad to
fohzinu tif dsilki kà wajadsigs, peeminn' semmi
ar kahju wissapfahrt fohka, un peeseeni tapatt
pee meeta, lai wehsch to ne warr islohziht, un
tu redsesi, kà taws dehstijums labbi augs, ja tif
safne buhs weffela bijusi, kaut ir fohzinam jau
seedi buhtu fareetejuschi. Ja gribb, tad warr
pufstundi fohzina saknes uhdeni mehrkt.

B l a t t e s.

Schohs negantus kusionus isdeldeht, mahza
kahda wezza gaddu-grahmata tà: Pawahri sti-
pri weenu mahzianu alluhni ar weenu kohrteli
uhdeni, un ar ta wahroschu islaisti gultu-
un seenu-schfirbes. Par laimi alluhns naw dahrga
prezze, wisswairak kad to pehrf paschà Nihgà,
jeb zittà pilssehtà, un ne no teem apfahrt eeda-
meem krahmneekeem, kas daschfahrt laudis aplam
krahpj ar swarru un maksu.

C. M. — r.

Jauna saldata dseefmina.

U's debbes rohtu pajeldams,
Jau esnu swehrejis,
Vee sawa pulka turretees,
No tarroga ne malditees,
Un Deews to dsurdejis. ;:

Ja arri swehrejs ne buhtu,
Tad tomehr peenahkàh's,
To isdarriht ko ammat's praff
Neapnizis, bes bailibas,
Tas wihram peeklahjeh's. ;:

3.

Ar jaunu rohtu eefahkàh's,
Ja jauna buhschana.
Man gohda mundeers nuggurà,
Un fohbins sabn's sibbina,
Un plinte mirdsina. ;:

4.

To Keisers manimi ustizzei's,
Par fargu semmiel kluht.
Un teescham puifcha labbaka,
Tam ne irr wiffà walsfiba,
Kà es Tam gribbu buht. ;:

5.

Juhs Turki, un juhs Pranzusi,
Preetsch wihra wdrebbect.
Par galwahu plin' un fohbins frees
Un juhsu aff'nis pelkòs lees,
Ja meeru ne kohpicet. ;:

6.

Es atpakkol no kauschana's,
Virms ne atgreesschahs,
Kamehr juhs zeltòs krittuschi,
Pehz meera buhsseet luhguschi,
Tad Keisers apschelohs. ;:

7.

Det newainigas affinis,
Zaur manni ne tezzeh's;
So wiffus neapbrunnotus,
Un semmes laudis meerigus,
Mans fohbins pahrschahweh's. ;:

8.

Es saweem gohda wirsneekeem,
U's wahra klausichu;
So tee irr Keis'ra weetneeki,
Kam jaranga kà saldati,
Pild karra liffumu. ;:

9.

Par tehwi-senn' un Keiseru,
Un pascha swehtibu,
St ribtà un il walkarà,
Veeluhgschu Deewu kluffibà;
Wunsch klausichs luhgschannu. ;:

10.

Un brandwihnu, to trafgalwu,
Tif sahlehm bruhfeschu. —
— Woi saldatam kas glihschi spihb,
Gan peederrah's, kad fuhdòs kricht?
Tahds saimo Keiseru. ;:

II.

Un tahdeem wirsneeks ne ustizz
Ne weenu grassiti!
— Un prassi: arrig Latweeschi,
Kas eezelti ka wirsneeki,
Arr bija schupfisch? ;: —

12.

Nè! flapji schuhpubehrtuli,
Ne kam naw derrigi!
Kad wirsneekem tee sinnami,
Kas peepildahs ta lohpiiki,
Tohp bahrgi sobditi. ;:

13.

Es wissus sawus darbinus,
Ka wehlehts darrischu;
Tad wirsneeki man mihlinahs,
Pats Keisers arri apzenahs,
Ka gohda saldatu. ;:

14.

Zkatrà fahrtà libgsmiba,
Zkatrà arri gruh;,
Zaur prahta waku fataissi,
Pats ferim ell jeb debbest;
Kas gribb warr laimigs buht. ;:

P.....l.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Behrsmuischas pagasta teefas wiffi
tee, kam kahdas taifnas parradu prassifchanas pee
teem libdsschinuigeem Sprigulu muifchas (Wilhelm-
nenhof) fainneekem Jaun-Kempu Kahria un Wid-
dus Kempu Ansa buhtu, par kurreu mantahm konkurse
spreefta, usazinati, libds 23schu Nowember f. g. pee
saudeschanas sawas prassifchanas pee schihs pagasta
teefas peeteiktees.

Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, tanni 30tà
Oktober 1835.

(Z. S.) + + + Kiffu Anss, peefehdetais.
(Nr. 648.) H. Müller, pagasta teefas ffrihwera paligs.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Kalnzeemas pagasta teefas sinnamu darrihts,
ka par to mantu ta nohmafturretaja un Kalnzeemas
pagasta teefas peefehdetaja Sprizh Kalnin parradu
dehl konkurse tiks turreta, un ka tee winnam peeder-
rigi sirgi, fihki un leeli lohpi, arrajama rihki un ee-

rohtfchi 13tà Nowembera deenà teem wairakfchlita-
jeem, par skaitamu naudu pahrdohdami.

Kalnzeemas pagasta teefa, 12tà Oktober 1835. 1
+ + + Andreis Dirbe, peefehdetais.
(Nr. 121.) Nott, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Leelas Seffawas pagasta teefas wiffi tee,
kam kahdas taifnas prassifchanas pee ta libdsschin-
niga Leelas Seffawas mahzitaju fainneeka Uskurreu
Turra buhtu, par kurreu mantu konkurse spreefta, us-
azinati, 2 mehneschu starpà, prohti libds 12tu De-
zember f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees un
fagaadibt to teefa pehz likkumeem spreedihš.

Leelas Seffawas pagasta teefa, tanni 12tà Oktober
1835.

(Z. S.) + + + Schiebart Fahn, pagasta wezzakais.
(Nr. 129.) Heintz, pagasta teefas ffrihweris.

Talsenes aprinka teefa tai 14tà Oktobera deenà
1835 Nr. 1356 appalschminnetai pagasta teefai irr
pawehlesjusi, tohs parradu dewejus ta Puhres muif-
schas fainneeka Zihruku Sprizza faazinati un starp
teem parradu dewejeem un to parradu wehmeju fa-
libdshinaschanu mehginah. Puhres muifchas pagasta
teefa talabb neween tohs parradu dewejus ta peemin-
neta Zihruku Sprizza, kas jau sawas prassifchanas
pee pagasta teefas likkuschi peewilkt, bet ihpaschi wehl
to tschiggani Nikkel Dombrowsky usazina, libds 16tu
Nowembera deenu f. g., kas par to beidsamu salih-
fchanas terminu nolikt, no rihta pulksten 10, pee
schihs pagasta teefas peefazzitees. Teem parradu
dewejeem, kas wehlaki, ka schinni deenà schein atnah,
buhš wajadsigs ar to meerà dohteek, to pagasta teefa
buhš spreedusi.

Puhres pagasta teefa, 19tà Oktober 1835. 2
(Z. S.) + + + Kriische Wollberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 57.) Sakolowsky, pagasta teefas ffrihweris.

Krohna Skrunde muifchas waldifchana, pagasta
teefas nammà, tai 28tà Nowembera deenà daschadas
leetas uhtrupè pahrdohs, teem atnemitas, kas sawas
Krohna malfaschanas ne irr atlibdshinajuschi. Tee
kas wairak fohla un skaitamà naudà makfa, schein
warr pirkt: gohwu un sirgu lohpus, rattus, famma-
nas un zittas pee mahju buhschanas derrigas leetas.

Skrunde pagasta teefa, 21tà Oktober 1835. 2

Kenne Janne, peefehdetais.
(Nr. 262.) C. Szonn, pagasta teefas ffrihweris.

Wissi, kam taisnas prassischanas pee tahs atlikkufchas mantas ta nomirruscha jehgera Peter Freyberg buhtu, tohp no Leelas Eseres ima pagasta teefas us- aizinati, 8 neddelu starpâ no appakshrahtitas deenas, libhs 28tu Nowember f. g. kas par to weenigu id- slehghschanas terminu eelikis, ar sawahm taisnahm prassischanam scheinan peekeiftees, jo wehlah neweens wairs ne taps klausihis. Leelas Eseres ima pagasta teefa, 3schâ Dktober 1835.

(L. S.) David Sternheim, pagasta wezzakais.
(Nr. 141.) Ferd. Schaur, pagasta teefas srihweris.

Starp jaunu un wezzu Jahna deenu f. g. irr ledik- kes Struigu mahjâs weena gaischi behra fehwe 5 libhs 6 gaddus wezza usklichduse; kam schi fehwe peederr, tohp zaur scho usaizinahts, libhs beidsamu Nowem- bera deenu scheinan peekeiftees, sawu fehwi panemt un to naudu aismalkaft, kas fehwes labbad istehreta; jo pehz schi termina ta fehwe taps pahrdohsta.

ledikkes pagasta teefa, 5tâ Dktober 1835.
(L. S.) ††† Spriz Leineek, peesehbetais.
(Nr. 26.) G. C. Jacobsohn, pagasta teefas srihweris.

No Leelas Berkenes pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta libhs-

schinniga Leelas Berkenes fainneeka Lauru Zurra Leg- dina buhtu, par kura mantu parradu deht konkurse spreesta, usaizinati, wiswehlah ar sawahm prassi- schanam libhs 13tu Dezember f. g. pee schihs pagasta teefas peekeiftees, ar to pamahzischanu, ka pehz schi termina neweens wairs ne taps klausihis.

Leelas Berkenes pagasta teefa, 18tâ Dktober 1835. 3
(L. S.) ††† S. Weinberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 62.) Chr. Jacobsohn, pagasta teefas srihweris.

Wissi tee, kam tas nelaiskis fainneeks Trappu Spriz- zis, par kura atlikkufschu mantu konkurse nospreesta, ko parradâ buhtu palizzis, tohp usfaukti, wiswehlah tai 22trâ Nowembera deenâ f. g. sawas prassischanas pee schihs teefas usdohht, jo wehlah neweens ne tiks wairs klausihis.

Talibhs arri buhs ta nelaiska Trappu Sprizza par- radu nehmejeem, tahs leetas un to naudu ko teem malkaft jeb atdohht peeKristu, neweenam zittam, ka ween schai pagasta teefai nodohht. Kas scho pawehles- schanu pahrkahpi, tam buhs diwkhartigi, naudas wehr- tibâ, sawus parradus jaaismalka.

Snehpeles pagasta teefa, 11tâ Dktober 1835. 3
(L. S.) Kristap Wegner, pagasta wezzakais.
(Nr. 77.) P. J. Berg, pagasta teefas srihweris.

Naudas, labbibas un prezzu turgus us plazzi. Nihgê tanni 4tâ Nowembera 1835.

	Sudraba nauda.		Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.	Rb.	Kp.
3 rubli 60z kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohds kannepu	80
5 — papihru naudas	1	37	1 — linnu labbakas surtes — —	2 40
1 jauns dahlberis	1	32	1 — — sliktakas surtes — —	2 20
1 puhrs rudsu . . . . . tappe malkahs ar	1	60	1 — tabaka	1 —
1 — kweeschu	1	80	1 — dselses	— 65
1 — meeschu	1	24	1 — sweesta	2 20
1 — meeschu = putrainu — — — —	1	90	1 muzza silku, preeschu muzza — —	6 —
1 — ausu	—	85	1 — — wibfchnu muzza — —	6 50
1 — kweeschu = miltu	2	40	1 — farkanas fahls	6 —
1 — bihdeletu rudsu = miltu — — — —	2	10	1 — rupjas leddainas fahls — —	5 —
1 — rupju rudsu = miltu — — — —	1	70	1 — rupjas baltas fahls — —	4 25
1 — sirnu	1	50	1 — smalkas fahls	4 —
1 — linnu = sehklas	3	55	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un	
1 — kannepu = sehklas	1	50	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ	
1 — kimmenu	5	—	malka.	

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofrath von Braunschweig, gramm. pahrluhfotais.